

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

L' U B O R E Č

PRIESKUMY
A ROZBORY

DECEMBER 2017

Územný plán obce Ľuboreč
vypracovala
Projektová kancelária A.U.R.A.
Ateliér urbanizmu a architektúry,
Alexandra Matušku 26, 974 01 Banská Bystrica,
mobil 0905265102, e-mail jozef.dizka@gmail.com
Zhotoviteľ – autor: Ing.arch.Jozef Dižka, autorizovaný architekt

December 2017

OBSAH DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ	4
A.1. ÚVOD	4
A.1.1. Základné údaje	4
A.1.2. Vymedzenie záujmového územia a riešeného územia obce	5
A.1.3. Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	7
A.1.3. Zhodnotenie priestorových priemetov odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov na rozvoj územia	10
A.2. PRIESKUMY A ROZBORY	11
A.2.1. Prieskumy a rozbor priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	11
A.2.2. Jestvujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktov, energetiky, spojov a pod. a väzba obce na ne	11
A.2.3. Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu	12
A.2.4. Prieskumy a rozbor sociálnej infraštruktúry, vrátane občianskej vybavenosti	12
A.2.5. Prieskumy a rozbor kultúrnych a historických hodnôt	14
A.2.6. Prieskumy a rozbor hospodárskej základne	16
A.2.7. Prieskumy a rozbor rekreácie a cestovného ruchu	17
A.2.8. Prieskumy a rozbor verejného dopravného vybavenia	18
A.2.9. Prieskumy a rozbor technického vybavenia územia	19
A.2.10. Prieskum a rozbor stavu životného prostredia a ochrany prírody a krajiny	22
A.2.11. Prieskumy a rozbor záujmov obrany štátu	24
A.2.12. Krajinno ekologický plán	24
A.3. ZÁVERY	25
A.3.1. Súhrnné zhodnotenie prieskumov a rozborov	25
A.3.2. Identifikácia problémov na riešenie	26
A.4. GRAFICKÁ ČASŤ	27

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A.1. ÚVOD

A.1.1. Základné údaje

A.1.1.1. Údaje o obstarávateľovi a zhotoviteľovi dokumentácie

Názov dokumentácie:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ĽUBOREČ – PRIESKUMY A ROZBORY
Obstarávateľ dokumentácie:	Obec Ľuboreč, zastúpená starostom obce Mgr. Marcelom Šupicom a Ing.arch. Ľubuša Dižková, osoba poverená obstarávaním ÚPP a ÚPD, registračné číslo 273
Zhotoviteľ dokumentácie:	Ing.arch.Jozef Dižka, autorizovaný architekt, Projektová kancelária A.U.R.A., Alexandra Matušku 26, 974 01 Banská Bystrica

A.1.1.2. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD

Na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie existuje niekoľko závažných dôvodov. Obec Ľuboreč nemala ešte spracovaný územný plán. Rozvoj obce sa v súčasnosti vykonáva v hraniciach zastavaného územia obce, s možnosťou jeho rozšírenia. Eistujúce urbanizované územie je potrebné zhodnotiť, navrhnúť nové rozvojové plochy, dobudovať dopravné a technické zariadenia na území obce, riešiť funkčné usporiadanie priľahlých častí vodnej nádrže Ľuboreč, určiť regulatívy jeho územného a priestorového rozvoja a prípravu nových inžinierskych sietí. Doriešiť vzťahy obce a záujmového územia, plánovite odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom. Je snahou zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladením záujmov obecných so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku. Rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií územia obce, rozvoj bývania, rekreácie, výroby, služieb a podnikateľských aktivít, technickej infraštruktúry, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálnoekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt. Hlavné ciele a požiadavky rozvoja územia obce, ktoré je treba v územnom pláne riešiť, budú formulované v Zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Ľuboreč, ktoré svojim charakterom zadávacieho dokumentu sa stane záväzným podkladom pre spracovateľa územného plánu.

Územný plán obce Ľuboreč bude základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom s cieľom vytvoriť kvalitné životné podmienky pre všetkých obyvateľov a návštevníkov, pri rešpektovaní hodnôt súčasnej prírody a krajiny.

A.1.1.3. Zdôvodnenie rozsahu spracovania prieskumov a rozborov

Prieskumy a rozborov sú spracované pre celé územie obce (katastrálne územie), podľa Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Cieľom prieskumov a rozborov je poznanie a vyhodnotenie súčasného stavu riešeného územia, identifikovanie disproporcií a rozvojových tendencií územia a zdokumentovanie problémov, ktoré je potrebné riešiť ako podklad pre spracovanie zadania pre vypracovanie návrhu územného plánu. Pri spracovaní prieskumov a rozborov zhotoviteľ využije všetky dostupné podklady, ktorých aktuálnosť je potvrdená aj fyzickou obhliadkou riešeného územia. Výstupom vykonaných prieskumov a rozborov je problémový výkres, v ktorom sú schématicky znázornené rozvojové plochy a strety záujmov v riešenom území. Tento výstup je jedným zo základných podkladov pre vypracovanie zadávacieho dokumentu ako jednej z etáp obstarávania územného plánu obce Ľuboreč.

A.1.1.4. Súpis ÚPP, ÚPD a iných podkladov poskytnutých a získaných v prípravných prácach, so zhodnotením miery záväznosti a použiteľnosti, vrátane mapových podkladov

Prieskumy a rozbor obce Ľuboreč boli spracované na základe použitia nasledovných podkladov:

- Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj, schválený uznesením vlády SR č. 394 zo dňa 09.06.1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 263/1998 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ľuboreč,
- mapové podklady ZM 1:10 000 a ZM 1:25 000 v digitálnej forme od Geodetického a kartografického ústavu Bratislava,
- údaje od Štatistického úradu v Banskej Bystrici,
- Regionálny ÚSES okresu Lučenec,
- Löw, J. A kol.: Rukovet' projektanta miestneho ÚSES Metodika MŽP ke zpracování dokumentace. Nakladatelství Doplněk, Brno 1995, 122s.,
- Stredňanský J.– Šimonides I. 1995. Tvorba krajiny. Nitra: Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre vo Vydavateľskom a edičnom stredisku VŠP, 1995. 97 s.,
- Forman, Godron: Krajinná ekologie,
- Izakovičová, Z., Kartusek, V., 1994: Hodnotenie ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny na území Slovenska, ÚKE SAV Bratislava, 12 s.,
- Michalko, J., Berta, J., Magic, D., 1986: Geobotanická mapa ČSSR Slovenská socialistická republika. Textová časť. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 168 s.
- Pauditšová E., Reháčková T., Ružičková J., Acta Environmentalica Universitatis Comenianae (Bratislava) Vol. 15, 2(2007): 61–82),
- Manipulačný poriadok pre vodnú stavbu Ľuboreč na vodnom toku Ľuboreč v r.km 7,0, Aktualizoval: SVP š.p. OZ Banská Bystrica, Správa povodia horného Ipľa Lučenec, december 2014,

A.1.2. Vymedzenie záujmového územia a riešeného územia obce

Všeobecná charakteristika územia obce Ľuboreč

Kód obce	511651
Názov okresu	Lučenec
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
Adresa	Obec Ľuboreč, Obecný úrad č.138, 985 11 Halič,
Telefónne smerové číslo	047
Prvá písomná zmienka o obci	v roku 1271
Nadmorská výška stredu obce v m	250 m. n. m.
Celková výmera územia obce	3167 ha
Hustota obyvateľstva na km ²	10,63
Samosprávny orgán obce	Obecné zastupiteľstvo so starostom obce
Výkonný orgán obecnej samosprávy	Obecný úrad

Najvyššie miesto v chotári má nadmorskú výšku 716 m.n.m. a najnižšie 250 m. n. m.. Stred obce leží v nadmorskej výške 250 m. n. m.

Celková plocha katastra je 3167 ha.

Veľkosťou (podľa počtu obyvateľov) sa obec Ľuboreč radí do veľkostnej kategórie do 500 obyvateľov.

Mapové podklady

ZM 1:25 000 – čísla mapových listov pre záujmové územie

36433	36434
46211	46212

ZM 1:10 000 – čísla mapových listov pre územie obce (katastrálne územie)

364322	36423	
	462103	462104
	462108	462109

Identifikačný znak, názov

Lučenec	606
Ľuboreč	511561

Z údajov Štatistického úradu v Banskej Bystrici je štruktúra plôch v k.ú. obce Ľuboreč v r. 2016 nasledovná:

Popis	Výmera v m ²	Podiel v %
1	2	3
Celková výmera územia obce	31 670 000	100
Poľnohospodárska pôda - spolu	7 466 745	23,68
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	3 365 044	10,63
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	15 048	0,05
Poľnohospodárska pôda- záhrada	243 823	0,76
Poľnohospodárska pôda – ovocný sad	14 777	0,05
Poľnohospodárska pôda – trvalý trávny porast	3 828 053	12,32
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	24 202 268	76
Nepoľnohospodárska pôda – lesný pozemok	22 536 775	71
Nepoľnohospodárska pôda – vodná plocha	980 359	3,0
Nepoľnohospodárska pôda – zastavaná plocha a nádvorie	318 295	1,0
Nepoľnohospodárska pôda – ostatná plocha	366 839	1,0

Z údajov v tabuľke vyplýva, že najväčší podiel plôch na území obce predstavuje nepoľnohospodárska pôda 76 % v zložení lesný pozemok, vodná plocha, zastavané plochy a nádvorie a ostatné plochy.

A.1.2.1. Vymedzenie záujmového územia obce

Územie obce Ľuboreč patrí v rámci Banskobystrického kraja do obvodu okresu Lučenec. Nachádza sa v južnej časti stredného Slovenska, v regióne Novohrad. Záujmovým územím obce sú okresné mestá Lučenec a Veľký Krtíš a územia priľahlých obcí. Obec je od okresného mesta Lučenec vo vzdialenosti 20 km, od okresného mesta Veľký Krtíš 20 km a od Banskej Bystrice 76 km.

Územie obce Ľuboreč susedí na severe s územím obce Lentvora, na severovýchode s územím obce Praha, na východe s územím obcí Lehôtka, Mašková a Halič, na juhovýchode s územím obce Veľká nad Ipľom, na juhu s územím obce Ľuboriečka, na juhozápade s územím obce Dolná Strehová, na západe s územím obcí Závada a Pravica. Územia obcí Dolná Strehová, Závada a Pravica patria do okresu Veľký Krtíš.

Z hľadiska geomorfologického územia obce leží na východnom okraji Krupinskej výšiny v plytkej, kotlinkovite rozšírenej doline potoka Ľuboreč na hranici s okresom Veľký Krtíš. Územie samotnej obce Ľuboreč leží v juhozápadnej časti okresu Lučenec, na vodnom toku Ľuboreč.

Zájmové územie obce Ľuboreč, nebude presahovať jej katastrálne územie. Naznačené však budú väzby na okolité sídla, najmä na Lučenec a Veľký Krtíš. Tieto väzby sú významné najmä z hľadiska technického a dopravného vybavenia.

A.1.2.2. Vymedzenie riešeného územia obce

Riešené územie – katastrálne územie obce Ľuboreč pozostáva z:

- I. Zastavaného – urbanizovaného územia obce
- II. Ostatného – neurbanizovaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Ľuboreč legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce, ktorá zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vztahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy v prípade, že v územnom pláne bude navrhnuté rozšírenie zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce sú premietnuté do grafickej časti prieskumov a rozborov územného plánu.

Ostatné územie obce sa tiež delí na dve časti. Na časť údolnú- nížinnú nachádzajúcu sa na južnej strane územia s prevahou poľnohospodárskej pôdy na ktorej je vykonávaná rastlinná a živočíšna výroba a vodná nádrž Ľuboreč slúžiacou pre zavlažovanie, rybárstvo a rekreáciu.

Na časť podhorskú nachádzajúcu sa na severnej strane územia s prevahou lesnej pôdy na ktorej je vykonávaná lesná činnosť a poľovníctvo. Nachádzajú sa tu zdroje pitnej vody.

A.1.3. Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

A.1.3.1. Záväzná časť schválenej Konceptie územného rozvoja Slovenska vzťahujúca sa k riešenému územiu

V rámci Slovenska patrí obec Ľuboreč do Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorého územný rozvoj sa riadi platným Územným plánom veľkého územného celku Banskobystrický kraj.

A.1.3.2. Záväzná časť schváleného územného plánu regiónu vzťahujúca sa k riešenému územiu

Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj, schválený uznesením vlády SR č. 394 zo dňa 09.06.1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 263/1998 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov a ktorá súvisí s riešeným územím, je citovaná z uvedených dokumentov v plnom znení:

ČASŤ – ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.7. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,

1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,

1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.7.5. vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

2. V oblasti hospodárstva

2.1. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj,
2.1.2. podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,

2.2. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

2.2.1 . rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou

2.2.4. pri využívaní lesných pozemkov uplatňovať funkčnú diferenciaciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy, existujúce hospodárske lesy podľa možnosti prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia,

2.2.6. zalesniť pôvodnými, stanovištne vhodnými druhmi drevín poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky, ak súčasne nepredstavujú biotop chránených druhov rastlín, alebo živočíchov a ak tým nie sú ohrozené záujmy ochrany prírody v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, a vykonať ich prevod do lesných pozemkov,

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

3.1.2. podporovať vypracovanie a schválenie legislatívnych noriem zameraných na manažment cestovného ruchu v SR na všetkých úrovniach – od celoštátnej až po jednotlivé obce,

3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu

3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,

3.4.2. nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít,

3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,

3.4.4. zvyšovať kvalitu vybavenosti vyhlásených prírodných kúpalísk pri vodných nádržiach (vodná nádrž Ružiná v k.ú. obcí Divín a Ružiná).

3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávaci potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.

3.20. V strediskách cestovného ruchu, nachádzajúcich sa v územiach chránených vodohospodárskych oblastí a v pásmach ochrany vodárenských zdrojov, považovať za prioritu legislatívne stanovenú ochranu vodohospodárskych oblastí a vodárenských zdrojov, ktorej sa musia ostatné funkcie v území prispôbiť (Donovaly, Tále, Srdiečko, Králiky, Jasenie)

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

4.5. Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability

4.8. Zosúlaďovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, resp. budovaním funkčných ekoduktov.

4.11. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.

4.12. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie

odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržovania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov.

4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

5.1. **Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo**, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

5.17. Nové trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry (cesty R, cesty I. triedy) a nadradenej technickej infraštruktúry (celoštátneho a regionálneho významu) navrhovať a realizovať, pokiaľ je to priestorovo možné, mimo pamiatkového územia pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.1. V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry

6.1.21.1 rezervovať priestor pre výhľadovú trasu južnej rýchlostnej cesty R7 v trase hranica Nitrianskeho kraja - Veľký Krtíš – Lučenec,

6.1.21.2 cestu I/75 rekonštruovať a výhľadovo využiť ako súbežnú cestu s R7 pre dopravu vylúčenú z R7,

6.1.37. rešpektovať ochranné pásma rýchlostných ciest a ciest I. triedy v zmysle platnej legislatívy,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. Vodné hospodárstvo

7.1.8. vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,

7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, pásma ochrany prírodných liečivých a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,

7.1.17. pri zabezpečovaní zásobovania obyvateľstva pitnou vodou uprednostniť zásobovanie pitnou vodou z podzemných zdrojov pred vodárenskými nádržami a povrchovými zdrojmi pitnej vody,

7.1.18. odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v rekreačných oblastiach, kde to terénny reliéf neumožňuje inak, zabezpečiť budovaním tlakových kanalizačných systémov.

7.2. Zásobovanie elektrickou energiou

7.2.11. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov podľa platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny.

7.2.12. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy.

7.3. Zásobovanie plynom a teplom

7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,

7.5. Návrh nových zariadení technickej infraštruktúry pokiaľ je to priestorovo možné, realizovať mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných

kultúrnych pamiatok, v súlade so zásadami ich ochrany v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu.

7.6. Odpadové hospodárstvo

7.6.1. budovať integrovaný systém nakladania s odpadmi v zmysle návrhov v smernej časti územného plánu, vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj a budovanie potrebnej kapacity zariadení na znehodnocovanie a zneškodňovanie odpadov,

7.6.2. v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

8. V oblasti sociálnej infraštruktúry

8.2. Zdravotníctvo

8.2.3. podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva, predovšetkým v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier,

8.3. Sociálna pomoc

8.3.4. podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobých chorých a zdravotne ťažko postihnutých.

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

9.3. Ochranu vôd realizovať v zmysle platnej legislatívy ako ochranu vodárenských tokov a ich povodí,

9.3.8. zabezpečiť minimálne dvojstupňové čistenie komunálnych odpadových organicky znečistených priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do povrchových tokov v súlade s kvalitatívnymi cieľmi povrchových vôd a limitnými hodnotami ukazovateľov znečistenia v zmysle platnej legislatívy

9.10. V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika.

9.11. Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

5. Zásobovanie pitnou vodou

5.64. Rekonštrukcia oblastného vodovodu HLF, vetvy MUB - úsek, ktorý nebol rekonštruovaný v rámci stavby „Zásobovanie južnej časti okresu Veľký Krtíš,

10. Telekomunikácie

10.1. sieť digitálnych ústrední na všetkých úrovniach,

10.2. rezervovanie priestorov pre výhľadové trasy diaľkových optických káblov (DOK)

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť, v znení neskorších predpisov.

Záver: Územný plán obce Ľuboreč bude spracovaný v súlade s týmito územnoplánovacími dokumentáciami.

A.1.3. Zhodnotenie priestorových priemetov odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov na rozvoj územia

A.1.3.3. Výstupy z relevantných podkladov s dopadom na riešenie územného plánu

Podkladom pre spracovanie Prieskumov a rozborov bol Územný plán VÚC Banskobystrický kraj a schválené zmeny a doplnky, ktorý rieši k.ú. obce v širšej súvislosti, vzhľadom hlavne na koordináciu dopravnej a technickej infraštruktúry v rámci Banskobystrického kraja.

Všetky ďalšie podklady od správcov inžinierskych sietí, ktoré obsahujú informácie o riešenom území a súvislosti v rámci širších vzťahov.

A.2. PRIESKUMY A ROZBORY

A.2.1. Prieskumy a rozbor priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Novohrad v historickom pohľade predstavoval stolicu (župu) v Preddunajsku, ktorej vznik siaha do začiatku 12. storočia. Územie historického Novohradu v súčasnosti vyplňa stred južnej časti Banskobystrického kraja a tvorí ho východná časť okresu Veľký Krtíš, juhozápadná časť okresu Zvolen a takmer celý okres Lučenec.

Podľa geomorfologického členenia Novohradu (Lukniš, M., Mazúr, E.) patrí územie obce Ľuboreč do oblasti Slovenské stredohorie, do celku Krupinská planina a do podcelku Závozská vrchovina Modrokamenské úbočie. Krupinská planina sa od severu pozvoľne skláňa na juh a juhovýchod. Vodné toky vrezali do planiny úzke doliny so strmými svahmi. Nadmorské výšky sa pohybujú nad 500 m n.m., najmä v severnej časti.

Územie obce prechádza od podhorskej časti na severe, s nadmorskou výškou 716 m n.m., do údolnej časti uvedených vodných tokov, s nadmorskou výškou 250 m n.m.. Na rozhraní týchto častí sa rozprestiera obec Ľuboreč, zo severnej strany chránená Krupinskou planinou, z južnej strany zasahuje do nej prílív teplého vzduchu.

Územie obce Ľuboreč leží v priestore medzi dvoma okresnými mestami, medzi okresným mestom Lučenec a okresným mestom Veľký Krtíš. Z prírodného hľadiska leží na východnom okraji Krupinskej planiny s údoliami potokov Ľuboreč a Riečka. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KURS) a Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC BB) patrí do rozvojovej osi druhého stupňa, do juhoslovenskej rozvojovej osi: Dunajská Streda - Nové Zámky - Želiezovce - Šahy - Veľký Krtíš - Lučenec na území Banskobystrického kraja. Podpora budovania rozvojových osí je v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

Funkčne predstavuje územie obce (katastrálne územie) typ hospodársky extenzívne využívanej sídelno-poľnohospodárskej krajiny s dvomi podtypmi: podtyp sídelno-poľnohospodárskej krajiny s prevahou oráčin a lúk a podtyp extenzívne využívanej lesno-poľnohospodárskej krajiny.

A.2.2. Jestvujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktov, energetiky, spojov a pod. a väzba obce na ne

Záujmové územie obce predstavuje katastrálne územia susediacich obcí, ktoré navzájom súvisia z hľadiska administratívno-správneho a ktoré sú navzájom prepojené prvkami krajinnej štruktúry a dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Pri riešení Územného plánu obce Ľuboreč je potrebné z hľadiska ochrany prírody akceptovať aj územia, ktoré zasahujú do viacerých katastrálnych území.

Pri riešení Územného plánu obce Ľuboreč je potrebné akceptovať existujúce a navrhované technické diela ako je

- Vodná nádrž Ľuboreč
- HLF skupinový vodovod – vetva MUB,
- Elektrické vedenia VN,
- Cestu I/75 Veľký Krtíš – Lučenec, ktorá tvorí základný komunikačný systém na ktorý sú napojené ostatné komunikácie obce funkčnej triedy B a C, zabezpečujúce obsluhu jednotlivých častí územia obce,
- trasu produktovodu pre pohonné látky Slovenské Kľačany – terminál Stožok,
- navrhovanú trasu rýchlostnej cesty R7 vo dvoch variantoch.

Pri riešení záujmového územia je potrebné, aby územný plán vytvoril predpoklady pre zosúladenie činností všetkých subjektov v záujmovom území, s osobitným zreteľom na

starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt územia.

A.2.3. Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu

A.2.3.1. Demografická charakteristika

Počet obyvateľov podľa pohlavia

Rok	1993	2000	2005	2010	2016
Muži	144	148	137	151	167
Ženy	140	144	156	175	173
Spolu	284	292	293	326	340

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

Z uvedeného prehľadu je možné konštatovať ustálenosť počtu obyvateľov s tendenciou mierneho zvyšovania.

Veková štruktúra obyvateľov

Ľuboreč	Predproduktívny	Produktívny vek		Poproduktívny vek	
	0-14	M 15-59	Ž 15-54	muži	ženy
	54	113	102	60	55

A.2.3.2. Charakteristika bytového fondu

Obec Ľuboreč je obec s prevažne obytnou funkciou. Z demografického hľadiska ide o obec s ustáleným počtom trvalo bývajúcich obyvateľov. Obyvatelia obce bývajú v samostane stojacich rodinných domoch a v troch bytových domoch v každom po 4 b.j.. Rodinné domy zaberajú najväčšiu časť plochy zastavaného územia obce. Veľký počet rodinných domov bol postavený v posledných rokoch 20. storočia. Bytové domy boli postavené pre zamestnancov v poľnohospodárstve.

V súčasnosti 41 rodinných domov slúži len prechodnému ubytovaniu, sú využívané na rekreačné účely ako chalupy.

Obec neviduje žiadne požiadavky na výstavbu nových domov. Niekoľko domov v obci sa rekonštruje.

Bytový fond

Rok	2000	2005	2010	2012
Byty	148+1	152	152	155

Dokončené byty

Rok	2000	2013	2014	2015	2016
Prírastok bytov	1	1	0	0	1

A.2.4. Prieskumy a rozbor sociálnej infraštruktúry, vrátane občianskej vybavenosti

Občianska vybavenosť obce pozostáva zo sociálnej občianskej vybavenosti a z komerčnej občianskej vybavenosti. Vyššia občianska vybavenosť je poskytovaná v okresnom meste Lučenec a v okresnom meste Veľký Krtíš.

A.2.4.1. Sociálna občianska vybavenosť

Školstvo a výchova

- Obec nemá zriadenú materskú škôlku, deti z obce navštevujú MŠ v obciach Závada, Halič a v meste Lučenec.
- Základnú školu navštevujú žiaci v obci Halič alebo v okresnom meste Lučenec.

Zdravotníctvo

- V obci sa nenachádza zdravotnícke zariadenie ani ordinácia všeobecného lekára. Obyvatelia využívajú základné a vyššie zdravotné služby v nemocničných zariadeniach okresných miest Lučenec a Veľký Krtíš.
- Obec nezabezpečuje žiadne sociálne služby, nemá zriadený ani klub dôchodcov.

Správa a administratíva

- Správne a administratívne úkony v obce zabezpečuje Obecný úrad s dvomi zamestnancami.
- Náboženské služby zabezpečuje rímsko-katolícky farský úrad so sídlom v Starej Haliči a evanjelický farský úrad so sídlom v obci Mašková.
- Ochranu obyvateľov a ich majetku zabezpečuje polícia so sídlom v okresnom meste Lučenec.
- Poštová služba je zabezpečovaná v obci Halič.

Osveta

- Obecná knižnica nie funkčná, nie je zaradená do siete knižníc.

Ochrana pred požiarom

- Požiarna zbrojnica, 1 striekačka.

A.2.4.2. Komerčná občianska vybavenosť

Kultúra a osвета

- Kultúrny dom so spoločenskou sálou pre 120 návštevníkov
- Obecné múzeum dejín, Pamätná izba Daniela Maróthyho a Eleny Maróthy Šoltésovej
- Rímsko-katolícky kostol (novostavba) zasvätený Božiemu Milosrdenstvu
- Evanjelický kostol sv. Jakuba
- Pamätná tabuľa Daniela Maróthyho na starej fare
- Kultúrne tradície – Dni obce

Telovýchova a šport

- Obec nemá vybudované žiadne otvorené športové zariadenia
- Detské ihrisko pre najmenšie deti je pri budove obecného úradu
- V kultúrnom dome je zriadené fitness štúdio
- Pri vodnej nádrži Ľuboreč sa vykonáva (športový) rybolov, člnkovanie, kúpanie na vlastnú zodpovednosť, loptové hry na otvorených priestoroch, turistika a cykloturistika.
- Vychádzky k tatárskym pivniciam, k zrúcanine Pražský mlyn, k rybníku Barónka
- Cez obec prechádza diaľková turistická trasa z Lučenca na Lysec s možnosťou pokračovať až do Detvy a cyklotrasa Západný cyklookruh mesta Lučenec
- Agroturistika – ANGUS BIO FARMA, s.r.o.

Malobchodná sieť

- Predajňa CBA, Potraviny Bako
- Pohostinstvo sa v obci nenachádza

Prechodné ubytovanie

- Penzión vo výstavbe (ubytovanie a stravovanie)
- Rekreačná ubytovňa Riečky – objekt Štátnych lesov

Verejné stravovanie

- Bufet pri vodnej nádrži otvorený len v letnej sezóne

- COS, s.r.o. pri vodnej nádrži

Nevýrobné služby

- Cintorín

Technická vybavenosť

- Verejný vodovod
- Komunálny odpad
- Elektrické trafostanice – 2 trafostanice pre obec, 1 trafostanica pre poľnohospodársku farmu, 1 trafostanica v údolí potoka Riečka pre vodný zdroj a jedna trafostanica pri vodnej nádrži Ľuboreč
- Využívaný komunálny odpad - separovanie
- Zneškodňovaný komunálny odpad – zber vykonáva MEPOS, s. r. o., Lučenec

A.2.5. Prieskumy a rozbor kultúrnych a historických hodnôt

Prvá písomná zmienka o obci je z r. 1271 a spomína sa ako Lyberchen. Hradisko Lysec (kyjatická kultúra) využívané aj v stredoveku a tzv. tatárske pivnice, ktoré slúžili obyvateľom ako úkryt vo vojnových obdobiach. Obec patrila hradu Šomoška. V 17. stor. bola rozdelená medzi Divínske a Modrokamenské panstvo. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytka, pracoval tu mlyn. Najstaršou pamiatkou v obci je gotický evanjelický a. v. kostol zo 14. stor. s gotickými nástennými maľbami zo 14. stor., ktorý je vedený ako Národná kultúrna pamiatka. Nachádzal sa tu aj malý kláštor. Kostol bol upravený v 17. stor. Klasicistická kúria je z 1. pol. 19. stor. Na budove fary je pamätná tabuľa evanjelického farára a básnika Daniela Maróthyho (1825 - 1878) a spisovateľky Eleny Maróthy-Šoltésovej (1855 - 1939). Nachádzala sa tu aj etnografická izba v budove fary. A. Širko tu v polovici 19. stor. vyrábal ľudové šperky.

V katastrálnom území obce Ľuboreč sa nachádzajú evidované

a/ nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“):

- Ev. a. v. kostol, č. Ústredného zoznamu pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) 451/1, súp. č. 89, parcela KN C č. 1.
- Náhrobníky – súbor (drevené), č. ÚZPF 2742/1, cintorín, parcela KN C č. 64.
- Priestor pamätný (Tatárska pivnica), č. ÚZPF 2757/1, cintorín, parcela KN C č. 1744/1.

Podľa § 27, ods. 2 pamiatkového zákona:

„V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok“.

Podľa § 32, ods. 2 pamiatkového zákona:

„Pred začatím obnovy je vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy. Ak vlastník začne obnovu bez právoplatného rozhodnutia o zámere obnovy, krajský pamiatkový úrad začne konanie o obnove vydaním oznámenia o začatí konania o obnove, ktoré doručí vlastníčkovi kultúrnej pamiatky, a vyzve ho, aby práce až do vydania rozhodnutia zastavil.“

Podľa § 32, ods. 4 pamiatkového zákona:

„V rozhodnutí o zámere obnovy podľa odseku 2 krajský pamiatkový úrad uvedie, či navrhovaný zámer je z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný, a určí podmienky, za ktorých možno predpokladaný zámer obnovy pripravovať a vykonávať tak, aby sa kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila alebo nezničila, najmä či tento zámer obnovy možno pripravovať iba na základe výskumov a inej prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie. V rozhodnutí o zámere obnovy podľa odseku 2 krajský pamiatkový úrad zároveň uloží vlastníčkovi kultúrnej pamiatky povinnosť oznámiť krajskému pamiatkovému úradu vopred začiatok obnovy a predpokladaný koniec obnovy.“

b/ Ochranné pásmo nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky – Kostol ev. a. v. v Ľuboreči, vyhlásené rozhodnutím č. 50/1995 Obvodného úradu v Lučenci zo dňa 09. 02. 1995.

Podľa § 32, ods. 11 pamiatkového zákona:

„Pred začatím úpravy nehnuteľnosti, ktorá nie je kultúrnou pamiatkou, ale sa nachádza v ochrannom pásme, je vlastník takejto nehnuteľnosti povinný vyžiadať si záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu. K žiadosti o vydanie záväzného stanoviska vlastník priloží zámer úpravy nehnuteľnosti, ktorý obsahuje majetkovo-právne údaje o nehnuteľnosti, špecifikáciu predpokladaných plošných a priestorových zmien. Krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko o zámere úpravy nehnuteľnosti v ochrannom pásme, v ktorom určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný, a určí podmienky vykonania úprav nehnuteľnosti, najmä zásady objemového členenia, výškového usporiadania a architektonického riešenia exteriéru nehnuteľnosti.

c/ nenachádza sa pamiatkové územie alebo jeho ochranné pásmo

d/ evidujeme niekoľko archeologických lokalít:

- Intravilán obce – kostol ev. a. v. – kostol z 1. pol. 14 storočia s predpokladom stredovekého cintorína v jeho exteriéri. Postavený na pravekom archeologickom nálezisku, pravdepodobne sídliska z doby bronzovej (nálezy pravekej keramiky).
- Hradisko Lysec - kóta 716,2 m. n. m. - praveké hradiska kyjatickej kultúry z neskorej doby bronzovej. Táto lokalita bola v stredoveku, v 15. storočí, sekundárne využitá pre výstavbu stredovekého hrádka. Hradisko sa nachádza na temene kopca, z troch strán je opevnené mohutným valom s vnútornou priekopou, ostro sa zvažujúca západná strana temena kopca nebola opevnená. Vo vale sú zreteľné dva vchody. Súčasná podoba valu je pravdepodobne výsledkom jeho úprav realizovaných v stredoveku, kedy bol pôvodný – praveký val zrejme navýšený. Vo vnútri opevnenej plochy boli dávnejšie archeologickým prieskumom zistené keramické nálezy prislúchajúce kyjatickej kultúre.
- Milkino – v súčasnosti pod vodnou hladinou akumuláčnej nádrže. Pôvodne v povodí potoka Ľuboreč. Stopy po fortifikácii spozorované neboli, ide teda zrejme o neopevnené sídliskové polohy.
 - *Milkino I* – pôvodne na miernom terasovitom výbežku pozdĺžnej terénnej vyvýšeniny – sporadické nálezy keramiky z mladšej doby kamennej, koncentrácia nálezov keramiky kyjatickej kultúry z neskorej doby bronzovej.
 - *Milkino II* – pôvodne v inundačnom teréne potoka - sporadické atypické praveké črepy
 - *Milkino III* – na miernej terénnej vyvýšenine – vysoký počet nálezov pravekej keramiky (kyjatická kultúra) a sporadické nálezy stredovekej keramiky.

V navrhovanom území nie je vylúčený výskyt archeologických nálezov. Pri zámere stavebnej činnosti na danom území je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon“).

Podľa § 36, ods. 2 pamiatkového zákona:

„Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad. Žiadosť obsahuje majetkovo-právne údaje a špecifikáciu zamýšľaného zásahu do terénu.“

Podľa § 36, ods. 3 pamiatkového zákona:

„Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.“

A.2.6. Prieskumy a rozbor hospodárskej základne

A.2.6.1. Ťažba nerastných surovín

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra liste č.231-2184/3040/17 zo dňa 25.10.2017 oznamuje, že na území obce Ľuboreč:

- eviduje výhradné ložiská s určeným DP (560), CHLÚ (560, 30) a OVL (30) tak, ako je zobrazené na mapovej prílohe v mierke 1:60 000,
- neeviduje staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1, zákona č. 44/1988,
- neeviduje skládky odpadov,
- nie je určené územie pre vyhradený nerast,
- máme zaregistrované zosuvy tak, ako je zobrazené na mapovej prílohe v mierke 1:60 000,
- predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.

A.2.6.2. Poľnohospodárska a priemyselná výroba

Priemyselná výroba

V obci Ľuboreč sa nenachádza žiadna prevádzka priemyselnej výroby a služieb pre priemysel.

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalý trávny porast) o výmere 719,3 ha predstavuje 22,95 % c celkovej výmery katastrálneho územia obce

Popis	Výmera v m ²	Podiel v %
Celková výmera územia obce	31 670 000	100
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	3 365 044	10,63
Poľnohospodárska pôda – trvalý trávny porast	3 828 053	12,32
Poľnohospodárska pôda - spolu	7 193 097	22,95

Z uvedených výmer vyplýva, že len niečo viac ako 1/5 celkovej výmery obce je využívaná pre poľnohospodársku výrobu. Prevažná časť, 4/5 celkovej výmery obce, patrí medzi nepoľnohospodársku pôdu – lesné pozemky, vodná plocha, zastavané plochy a nádvorja.

Poľnohospodársku výrobu, rastlinnú a živočíšnu, na území obce vykonáva Hospodársky dvor Agrodružstvo Senné, ktoré má poľnohospodársku pôdu v užívaní. Tiež súkromne hospodáriaci roľníci (SHR).

V severozápadnej časti k.ú. obce s miestnym názvom Pustatina hospodári spoločnosť ANGUS BIO Farma, s.r.o. s rastlinou a živočíšnou výrobou.

Pôdne pomery

Na riešenom území dominujú hnedé lesné pôdy, ktoré sa vytvorili naminerálne bohatých substrátoch, tvorených andezitovými tufmi, tufitmi, andezitmi. Na týchto substrátoch sa vytvorila hnedá lesná pôda nasýtená.

Hydromelioračné opatrenia

Na katastrálnom území obce Ľuboreč sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- „ZP z VN Ľuboreč I. stavba“ s celkovou výmerou 840 ha
- „ZP z VN Ľuboreč II. stavba“ s celkovou výmerou 681 ha

Závlahové stavby pozostávajú zo záujmového územia závlah, podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov.

V rámci závlahovej stavby „ZP zVN Ľuboreč I.stavba“ boli vybudované nasledovné objekty:

- prívod vody k ČS o celkovej dĺžke 0,188 km
- ČS stavebná časť - Ľuboreč

Závlahové stavby – záujmové územie závlah, podzemnézávlahové potrubie, závlahovú ČS, prívod vody k ČS je potrebné v projektovej dokumentácii rešpektovať.

Vodohospodárske pomery

Celé územie Novohradu patrí do povodia Ipľa. Hlavnou riečnou osou je Ipeľ. Najväčším prítokom Ipľa na území Novohradu je Strehová (Tisovník). Z prítokov Tisovníka je najväčšia Madačka a Kakatka, ktorá vzniká sútokom Pravického a Kavčieho potoka a sprava prijíma Chrtiansky potok, zľava potok Ľuboreč.

Na vodnom toku Ľuboreč v rkm 7,00 je vybudovaná vodná stavba Ľuboreč. Správcom a vlastníkom vodnej stavby je SVP, š.p., OZ Banská Bystrica. Vodná stavba je zaradená do kategórie III. Vlastná nádrž je vytvorená prehradením hrdla sútoku vodného toku Ľuboreč a jeho pravostranného prítoku Riečka. Vodná stavba Ľuboreč slúži na akumuláciu vody pre závlahy, na transformáciu povodňovej vlny a vyrovnanie prietokov pod vodnou stavbou. Súčasne sa využíva pre športové rybárstvo a rekreačné účely. Rozhodnutie o schválení manipulačného poriadku vydal Krajský úrad v Banskej Bystrici, odbor tvorby a ochrany životného prostredia pod č. ŽP 1101/3/97 zo dňa 2.12.1997. Následne Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci schválil podľa § 57 ods. 1 vodného zákona aktualizovaný manipulačný poriadok vodnej stavby III. Kategórie "Vodná stavba Ľuboreč" na vodnom toku Ľuboreč v rkm 7,00 pre jej vlastníka Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica pod č. ŽP - 2009/01334 zo dňa 23.01.- 2009.

A.2.6.3. Lesné hospodárstvo

Lesná výroba

Lesné pozemky na území obce Ľuboreč zaberajú 71,0 % z celkovej výmery územia obce, čo predstavuje 225,36 ha. Lesné pozemky sú zalesnené miešanou drevinou. Najviac sú zastúpené dub, cér, hrab, agáč a v menšom množstve buk a borovica. Na území obce patria lesné spoločenstvá do vegetačného stupňa vegetačné dubiny.

Popis	Výmera v m ²	Podiel v %
Celková výmera územia obce	31 670 000	100
Nepoľnohospodárska pôda – lesný pozemok	22 536 775	71,0
Nepoľnohospodárska pôda – vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha	1 665 493	5,0
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	24 202 268	76,0

V lesnom hospodárstve čo do výmery prevládajú produkčné funkcie lesov. Lesy v riešenom území majú prevažne hospodársku funkciu. Lesy plnia významné verejnoprospešné funkcie, sú trvalo obnoviteľným zdrojom suroviny so širokým využitím, čím vytvárajú veľký rozvojový potenciál. Oblasť lesníctva nezahŕňa len ochranu, pestovanie drevín a ťažbu dreva, ale aj jeho spracovanie v oblasti priemyslu a remesiel a s tým spojené aktivity ako doprava, obchod a pod. Rozvoj lesného hospodárstva smerovaný na obnoviteľnosť zdrojov, vytvára dodatočné pracovné príležitosti, čím sa stáva dôležitým prvkom rozvoja regiónu.

A.2.6.4. Odpadové hospodárstvo

Podľa druhu výstavby optimalizovať umiestnenie separačných systémov nakladania s komunálnymi odpadmi (triedený zber) v súlade so záväznou časťou Programu odpadového hospodárstva SR na obdobie rokov 2015 – 2020.

Prihliadať na ustanovenia § 81 až 83 zákona o odpadoch.

Navrhnuť vhodne umiestniť miesto pre zberný dvor a miesta pre zber zeleného odpadu, biologicky rozložiteľných odpadov a drobných stavebných odpadov.

A.2.7. Prieskumy a rozbor rekreácie a cestovného ruchu

Obec Ľuboreč, podľa organizácie cestovného ruchu, patrí do regiónu Novohrad a Podpoľanie, do mikroregiónu Novohradské Podzámčie. Obce, občianske združenia a podnikateľské subjekty z tohto regiónu založili v marci 2012 destinačnú organizáciu s oficiálnym názvom „Oblasťná organizácia cestovného ruchu - OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie“. Tridsať obcí a pätnásť občianskych združení a podnikateľských subjektov prišlo s iniciatívou vybudovania regionálneho

cestovného ruchu na podporu turizmu v Novohrade. Obec Ľuboreč je členom uvedenej organizácie.

Na území obce Ľuboreč vo väčšej miere je vykonávaná len letná turistika. Sú to turistické pešie trasy, cyklistické trasy. Poznávaciu turistiku prezentuje zachovaný kostol – národná kultúrna pamiatka, ktorá patri Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Je navštevovaný turistami a žiakmi škôl nielen pre jeho históriu a vzácne fresky, ale aj z dôvodu, že v ňom pôsobil Daniel Maróthy – štúrovský básnik, publicista, národovec a vynikajúci kazateľ.

V rokoch 1562 až 1588 Ľuboreč patrila do sečianskeho tureckého sandžaku a pravdepodobne z tohto obdobia sa zachovali známe Tatárske pivnice v neďalekom lesnom poraste nad obcou. V blízkosti Tatárskych pivníc vedie značený turistický chodník, ktorým sa dá prísť až k známemu vrchu Lysec, ktorý dominuje Ľuborečskému chotáru. Modrá turistická značka vedie z Lučenca až na Lysec, odkiaľ sa napája na ďalšie trasy. Trasa sa radí medzi stredne náročné a je hojne vyhľadávaná turistami.

Vodná nádrž Ľuboreč, ktorá sa nachádza v jej južnej časti, ponúka možnosti rekreácie, oddychu a športovému rybolovu. Každoročne v jeseni sa tu koná kaprársky maratón. Územie obce je tiež známe ako hubárska oblasť, kde si na svoje prídu predovšetkým milovníci „dubákov“.

Súčasný využitie územia okolo vodnej nádrže je neusporiadané. Formy využívania územia návštevníkmi s rôznymi záujmami bez ich regulácie spôsobuje kolízie pri údržbe čistoty, parkovaní, športovaní a najmä pri nelegálnej výstavbe „ubytovacích zariadení“. Spôsobuje to nedostatok stravovacích a ubytovacích kapacít zriadených v zmysle zákonom stanovených povolovacích konaní.

Stravovanie v letnej sezóne pri vodnej nádrži poskytuje spoločnosť COS, s.r.o.

V obci niet možnosti sa ubytovať ani stravovať. Vo výstavbe v obci je penzión.

Letná a zimná turistika sa na území obce vykonáva po značených turistických cestách.

A.2.8. Prieskumy a rozbor verejného dopravného vybavenia

DOPRAVA

Juhovýchodným okrajom obce Ľuboreč prechádza cesta I. triedy – I/75, Nové Zámky - Lučenec. Na ňu sú v troch bodoch úrovňovými križovatkami napojené miestne obslužné komunikácie obce a jednou križovatkou do poľnohospodárskeho družstva. Správca cesty, Slovenská správa ciest, považuje tento stav za vyhovujúci.

V obci sú dve hlavné miestne komunikácie o šírke 5,5 m s jednostrannými chodníkmi a jednostrannými odvodňovacími rigolmi na odvádzanie dažďovej vody. Miestne obslužné komunikácie o šírke od 3 m do 4,5 m sú bez chodníkov. Cesta, miestne komunikácie a chodníky majú bezprašnú povrchovú úpravu. Nevyhovujúce je šírkové usporiadanie miestnej obslužnej komunikácie v strede obce, kde nie je oddelený dopravný pruh od miest pre parkovanie. Pri rímskokatolíckom kostole v nadäznosti na cintorín je 7 parkovacích miest.

Lesné cesty do doliny Ľuboreč a do doliny Riečka sú v správe Lesov Slovenskej republiky, š.p., OZ Levice, Lesná správa Ľuboreč. Obidve sú vo vyhovujúcom stave.

Polné cesty na území obce používajú poľnohospodári Hospodársky dvor Agrodružstvo Senné a súkromne hospodáriaci roľníci.

Prístupová komunikácia k vodnej nádrži Ľuboreč je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., OZ Banská Bystrica, je v nevyhovujúcom stave.

Nadradená cestná sieť

MŽP SR NDS až do vydania záverečného stanoviska požaduje pre potreby územnoplánovacej dokumentácie rezervovať koridor pre Rýchlostnú cestu R7 v zmysle variantov podľa grafickej prílohy Zámery, ktorá je zverejnená na informačnom portáli rezortu MŽP SR <http://www.enviroportal.sk/sk/SK/eia/detail/rychlostna-cesta-r7-velky-krtis-lucenec>.

Vzhľadom na neukončený proces posudzovania činnosti EIA, NDS požaduje primerane rešpektovať posudzované varianty zverejnené v Zámere EIA do pripravovaného územného plánu.

Autobusová doprava

Pre občanov obce Ľuboreč slúži medzimestská autobusová doprava, s obojsmernou zastávkou na ceste I/75. Denne prechádza cez obec 5 spojov v každom smere. Počas školského roku 1 spoj zachádza do obce. Počet spojov a ich časové rozloženie je pre občanov vyhovujúce.

Cyklotrasy

Cyklotrasa Ľuboreč – Lentvora – Lysec, spoločne s turistickou trasou sú napojené na ďalšie trasy v rámci územia Novohradu. Cyklotrasa Ľuboreč – vodná nádrž Ľuboreč je tiež súčasťou systému cyklotrás.

A.2.9. Prieskumy a rozbor technického vybavenia územia

Technická vybavenosť	Údaj
Pošta	nie
Počet hlavných telefónnych staníc	
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	nie
Rozvodná sieť plynu	nie
Stanica hasičského a záchranného zboru	áno
Hasičské vozidlá	áno
Obecný hasičský zbor	áno
Obvodné oddelenie PZ	nie
Verejnú miesto s prístupom na internet	áno
Obecný úrad využíva osobný počítač	áno
Obecný úrad má pripojenie na internet	áno
Obecný úrad má vlastnú webovú stránku	áno

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

A.2.9.1. Širšie vzťahy

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Ľuboreč je napojená na skupinový vodovod Hriňová – Lučenec – Filákov (ďalej SKV H-L-F), jeho vetvu Modrouholné bane (ďalej MUB), zdrojom ktorého je vodná nádrž Hriňová (ďalej VN Hriňová). Z VN Hriňová po existujúci vodojem (ďalej VDJ) Kopáň situovaný pri obci Podrečany cez potrubie SKV H-L-F sú zásobované obce Podkriváň, Píla, Mýtka, Dobroč, Kotmanová, Ružiná, Tuhár, Uderiná, Podrečany. Za obcou Lovinobaňa sa vetva SKV H-L-F rozdeľuje na vetvu Poltár, ktorou je zásobovaný VDJ Poltár a vetvu M-U-B, ktorou je zásobovaný VDJ Ľuboreč. Vetva M-U-B profilu DN 400 zabezpečuje prívod vody pre obec Ľuboreč a pre obce v okrese Veľký Krtíš. Z VDJ Ľuboreč je vybudované potrubie DN 500 do VDJ Žihľava.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V území širších vzťahov nie je vybudovaná kanalizácia, ani čistiareň odpadových vôd.

A.2.9.2. Riešené územie

Zdroje pitnej vody a ochrana vôd

V území obce Ľuboreč sa nachádzajú zdroj pitnej vody využívané pre hromadné zásobovanie. Ide o vrt HG 38 Ľuboreč, ktorý je využívaný pre zásobovanie SKV HLF. Pre vrt Ľuboreč je vydané rozhodnutie č. ŽP 2006/00153-1 zo dňa 9.5.2006, ktoré vydal Okresný úrad životného prostredia (ďalej OÚ ŽP) v Lučenci. Rozhodnutím je stanovené využiteľné množstvo podzemnej vody $Q = 40,0 \text{ l.s}^{-1}$ pri prevádzkovom znížení hladiny vo vrte $s = 32,5 \text{ m}$. Vrt Ľuboreč má stanovené rozhodnutím č. ŽP 2007/00085 zo dňa 14. 6. 2007, vydané OÚ ŽP Lučenec ochranné pásmo I.

a II. stupňa, ako aj zásady hospodárenia v ochranných pásmach. OP I. stupňa má plochu 400 m² a rozloha OP II. stupňa je 13,50 km².

Zásobovanie pitnou vodou

V území obce Ľuboreč je vybudovaný verejný vodovod, na ktorý je v súčasnosti napojených 152 obyvateľov, čo predstavuje 44,57% z celkového počtu obyvateľov obce (Výročná správa RÚVZ so sídlom v Lučenci, 2015). Verejný vodovod je napojený na SKV HLF, vetvu M-U-B cez VDJ Ľuboreč, z ktorého je privádzaná voda gravitačne do obce zásobným potrubím DN 150 v dĺžke 2132 m. Rozpätie hydrostatického tlaku 38,5 – 61,5 m vodného stĺpca umožňuje zásobovania obce Ľuboreč v jednom tlakovom pásme. Akumulácia pre obec je zabezpečená vo VDJ Ľuboreč 2 x 500 m³ s max. hladinou vody 308,50 m n. m. Rozvodná vodovodná sieť v obci je vybudovaná profilu DN 100 v dĺžke 2209 m a DN 160 v dĺžke 543 m. Vodovod je v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. Banská Bystrica, závod 02 Lučenec. Na diaľkový vodovod je napojený dom hrádzneho pri VN Ľuboreč cez vodovodnú prípojku. Hospodársky dvor Agrodružstvo Senné využíva pre zásobovanie vodou pre sociálne účely a pre hospodárske zvieratá svoj vlastný zdroj – studňu, z ktorej je voda prečerpávaná.

Minerálne pramene

V území obce Ľuboreč nie je výskyt minerálnych prameňov.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V území obce Ľuboreč nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Splaškové vody sú odvádzané do žump a septikov, prípadne do trativodov. Takýto spôsob likvidácie splaškových vôd je z hygienického hľadiska nepostačujúci a v budúcnosti je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd v čistiarni odpadových vôd.

Dažďové vody zo striech domov, dvorov, komunikácií a prilahlého terénu sú odvádzané rigolmi popri miestnych komunikáciách do miestnych tokov. V miestnej komunikácii od hlavnej cesty I/75 až po odbočku k obecnej pálenici je vybudovaná cestná dažďová kanalizácia s vyústením do toku Ľuboreč.

Vodné toky

Katastrálne územia obce Ľuboreč spadajú do povodia rieky Ipel' (číslo základného povodia 4 – 24 - 02). Hlavným tokom územia je tok Ľuboreč (č. 120) s pravostranným prítokom Riečka (č. 122) a ľavostranným nemenovaným prítokom (č. 125). Západnou časťou územia preteká potok Kavčí (č. 133) s ľavostranným prítokom Hrebeneč (č. 134). Východnou hranicou k. ú. obce Ľuboreč preteká Velický potok (č. 184). Pod vodnou nádržou Ľuboreč (ďalej VN Ľuboreč) má tok Ľuboreč v k.ú. ľavostranný prítok Medzné (č. 121).

Správcami tokov č. 120 a 184 je Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., odštepny závod B. Bystrica (ďalej SVP, OZ B. Bystrica) a tokom č. 122, 125, 134, 121 sú Lesy SR, š. p., odštepny závod Levice (ďalej Lesy, OZ Levice).

Vodný tok Ľuboreč podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Korytá potokov sú v prirodzenom stave, mimo toku Ľuboreč, ktorý je v zastavanej časti obce upravený. Tok je pravidelne udržiavaný správcou toku a v roku 2018 sa uvažuje s jeho čistením v upravenej časti, s opravou brehového opevnenia.

V riešenom území sa nachádza na toku Ľuboreč VN Ľuboreč v správe SVP, OZ B. Bystrica rybník Ľuboreč II. – Barónka a na toku Riečka sa nachádza Grálikov rybník v súkromnom vlastníctve.

VN Ľuboreč je vodná stavba zaradená do III. kategórie. Účelom VN je:

- akumulácia vody pre zabezpečenie vody pre doplnkovú závlahu o výmere pozemkov 2672 ha,
- transformácia povodňovej vlny a vyrovnanie prietokov pod VN,
- športové rybárstvo,
- rekreačné účely.

Technické parametre VN:

- min. prevádzková hladina 224,40 m n. m., objem stáleho priestoru predstavuje 122 840 m³ pri zatopenej ploche 8,2 ha,
- max. prevádzková hladina 232,30 m n. m., objem zásobného priestoru predstavuje 3 135 178 m³ pri zatopenej ploche 65,5 ha,
- max. dovolená hladina 233,10 m n. m., objem retenčného priestoru predstavuje 531 452 m³ pri zatopenej ploche 73,3 ha,
- celkový objem VN je 3 789 470 m³ pri zatopenej ploche 73,30 ha.

Vodný tok Ľuboreč je pod nádržou upravený v dĺžke 235,0 m.

V roku 2015 bol Rozhodnutím č. OU-LC-OSZP-2015/001816-3 z 16.3.2015 pre VN Ľuboreč schválený manipulačný poriadok.

Rybník Ľuboreč II. – Barónka je vybudovaný približne 2,6 km nad obcou Ľuboreč.

Technické parametre rybníka:

- max. hĺbka vody – 3,90 m,
- šírka hrádze – 6,0 m,
- dĺžka hrádze – 57,0 m,
- plocha nádrže – 1,0891 ha,
- celkový objem – 21 118 m³

Účelom rybníka je rybolov, rekreačné využitie a vodoochranné opatrenie na toku Ľuboreč.

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

V riešenom území je potrebné dodržiavať pásma ochrany pre vodovodnú a kanalizačnú sieť podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, tzn. vodorovnú vzdialenosť od vonkajšieho pôdorysného okraja na obidve strany: a) 1,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane, b) 2,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii nad priemer 500 mm,

Pobrežné pozemky

Ochrana vodných tokov a zariadení na nich je zabezpečená režimom v tzv. pobrežných pozemkoch. Podľa § 49, ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) sú pobrežnými pozemkami:

- pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku, - do 5 m od brehovej čiary pri drobných tokoch,
- pri ochrannej hrádzi do 10 m od vzdušnej päty hrádze.

Na základe prieskumov a rozborov možno konštatovať:

- rešpektovať systém zásobovania pitnou vodou zo SKV H-L-F jej vetvu M-U-B, vodojemu Ľuboreč 2 x 500 m³ a zásobovacieho potrubia DN 150 mm,
- na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce vybilancovať potrebu pitnej vody a navrhnúť doplnenie vodovodnej siete,
- uvažovať s výstavbou splaškovej kanalizácie a s čistením odpadových vôd v čistiarni odpadových vôd pre obec Ľuboreč,
- na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce vybilancovať množstvo splaškových vôd,
- ponechať jestvujúci spôsob odvádzania dažďových vôd,
- v prípade výstavby v blízkosti vodných tokov a nádrží je potrebné dodržiavať ich ochranu a to tzv. režimom pobrežných pozemkov, ktoré sú stanovené vodným zákonom,
- rešpektovať OP I. a II. stupňa pre VZ Ľuboreč a dodržiavať zásady hospodárenia v území OP, ktoré sú stanovené rozhodnutím pre OP VZ Ľuboreč.

ZÁSOBOVANIE ENERGIAMI**A.2.9.3. Elektrická energia – zásobovanie elektrickou energiou**

Rozvody VN a NN

Obec Ľuboreč je elektrickou energiou zásobovaná z 3 distribučných transformátorových staníc 22/0,4 kV, ktoré sú napájané z 22 kV vzdušných liniek. Sekundárna sieť NN je vybudovaná ako vzdušné NN vedenie na betónových podperných bodoch popri miestnych komunikáciách spolu s rozvodom verejného osvetlenia.

Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napäťovej siete, ktorá je v obci vedená po stĺpových podperách od jednotlivých trafostaníc. V súčasnom období sú v obci 3 trafostanice, z toho 1 ADOS Farma.

V prípade ďalšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude potrebné zvýšiť kapacitu elektrickej prenosovej sústavy

Verejné osvetlenie

Osvetlenie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AIFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálnou prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach.

A.2.9.4. Zásobovanie zemným plynom

Obec Ľuboreč nie je pripojená zásobovacie rozvody zemného plynu.

A.2.9.5. Vykurovanie

Elektrifikácia obce umožnila využívať elektrickú energiu na vykurovanie v zastavanom území obce. Z dôvodu vysokej prevádzkovej náročnosti je však elektrické vykurovanie domov málo rozšírené. Vzhľadom k tomu, že riešené územie vykazuje vysokú koncentráciu potrieb tepla, čo súvisí s hustotou osídlenia a charakterom obytnej zástavby (väčšinou samostatné rodinné domy) a občianskej vybavenosti v obci, zásobovanie bytoviek komunálnych objektov teplom je v súčasnosti prevádzkané prevažne na báze tuhých palív. Elektrická energia je aj preto používaná vo výrazne menšej miere.

Netradičné druhy energie

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V jednotlivých prípadoch sa odporúča zmena palivovej základne prechodom na biomasu.

NAPOJENIE ÚZEMIA NA TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

A.2.9.6. Informačné zariadenia

Rozvod obecného rozhlasu je zabezpečený z ústredne v objekte obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch. Rozvod je realizovaný ako dvojdrôtové vedenie na izolačných podperách.

A.2.9.7. Rozhlasový a televízny signál

Príjem rozhlasového signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén z vysielača nachádzajúceho sa mimo katastrálneho územia obce. Príjem rozhlasového signálu v obci je dobrý a plne postačuje. Príjem televízneho signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén a satelitov vo vyhovujúcej kvalite.

A.2.9.8. Pokrytie územia mobilnými sieťami

Pokrytie územia signálom mobilných sietí operátorov Orange, Slovak Telekom a O2 z jestvujúcich zariadení je vyhovujúce. Kvalitu pokrytia územia signálom si sledujú a zabezpečujú samotní operátori.

A.2.10. Prieskum a rozbor stavu životného prostredia a ochrany prírody a krajiny

Ochrana vôd

Povrchové a podzemné vody vzhľadom na svoju nenahraditeľnosť a spoločenský význam sú chránené systémom opatrení podľa zákona č.364/2004 Z. z o vodách (vodný zákon).

Ochrana vodného bohatstva je zakotvená vo vodnom zákone v piatej časti Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov:

- všeobecné povinnosti
- chránená vodohospodárska oblasť
- ochranné pásma vodárenských zdrojov
- referenčná lokalita
- citlivé oblasti
- zraniteľné oblasti
- ochrana vôd pred znečisťovaním dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

Chránená vodohospodárska oblasť (ďalej CHVO)

Táto forma ochrany povrchových a podzemných vôd vyplýva z § 31 zákona o vodách a realizuje sa vyhlásením CHVO Nariadením vlády č. 13/1987 Zb. Katastrálne územie obce Ľuboreč nespadá do CHVO.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

Táto forma ochrany vyplýva z § 32 vodného zákona a realizuje sa formou stanovenia ochranného pásma vodárenských zdrojov (ďalej OP VZ). OP VZ určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou sa stanovujú v zmysle vyhlášky MŽP SR č.29/2005 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Ochranné pásma podzemných vôd:

Katastrálne územie obce Ľuboreč spadá do územia ochranného pásma 2. stupňa vodného zdroja HG 38 Ľuboreč, ktoré je stanovené rozhodnutím č. ŽP 2007/00085 zo dňa: 14. 6. 2007, vydané: OÚ ŽP Lučenec. OP I. stupňa má plochu 400 m² a rozloha OP II. stupňa je 13,50 km².

Ochranné pásma povrchových vôd:

Podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov katastrálne územie obce Ľuboreč nezasahuje so ochranného pásma vodárenského vodného toku. Tok Ľuboreč je zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Referenčná lokalita – katastrálne územie obce Ľuboreč nespadá do povodia tokov, ktoré sú zaradené do zoznamu referenčných lokalít.

Citlivé a zraniteľné oblasti

V §§ 33 a 34 zákona o vodách sú určené kritériá pre stanovenie citlivých a zraniteľných oblastí. Vláda SR svojim nariadením č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti za citlivé oblasti ustanovila vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky. Katastrálne územie obce Ľuboreč nespadá do zraniteľných oblastí.

Ochrana vôd pred znečisťovaním dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov - ochrana vôd sa zabezpečuje na poľnohospodársky využívaných územiach najmä vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii prírodných hnojív a priemyselných hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy. MPRV SR programom poľnohospodárskej činnosti v zraniteľných oblastiach stanovuje opatrenia na zabezpečenie kvality vôd, ktoré môžu byť ovplyvnené znečistením z poľnohospodárskych zdrojov. Katastrálne územie obce Ľuboreč nespadá do zraniteľných oblastí, pre ktoré je takýto typ ochrany vôd určený.

Ďalšou ochranou je ochrana prírodných liečivých a minerálnych vôd.

V riešenom území sa neuplatňuje ochrana prírodných liečivých a minerálnych vôd. Legislatívne podmienky pre takýto druh ochrany sú zakotvené v zákone č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V riešenom území nie je výskyt geotermálnych vôd a nezasahuje sem ani stanovené ochranné pásmo geotermálnych zdrojov.

Ochrana záujmových území výhľadových vodných útvarov - vodných nádrží

V katastrálnom území obce Ľuboreč sa neuvažuje s lokalizáciou výhľadového vodného útvaru podľa Vodného plánu Slovenska (MŽP SR, 2015).

V územnom pláne obce bude potrebné riešiť nasledovné okruhy problémov v ochrane vôd:

- bude potrebné rešpektovať požiadavky vyplývajúce zo zákona o vodách,
- zohľadniť požiadavky pre hospodárenie v území ochranných pásiem stanovené rozhodnutiami pre vodný zdroj.

A.2.11. Prieskumy a rozbor záujmov obrany štátu

Zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia

1. rozmiestnenie, počty a druhy stacionárnych monitorovacích zariadení

Vzhľadom k tomu, že na území obce Ľuboreč sa nenachádzajú žiadne objekty, ktoré by vyrábali, skladovali alebo manipulovali s nebezpečnými látkami resp. ich množstvo by ohrozovalo život, zdravie a majetok, stacionárne monitorovacie zariadenia na území obce sa nenachádzajú,

2. rozmiestnenie, počty, druhy a kapacity ochranných stavieb

/ podľa Plánu ukrytia obyvateľstva obce /

Obec	Ukrýva sa	Počet osôb	odolné a plynosťné úkryty				OÚ a PÚ spolu		Jednoduché úkryty budované svojpomocne	
			OÚ		PÚ		počet	kapacita	počet	kapacita
			počet	kapacita	počet	kapacita				
Ľuboreč	obyvateľstvo	347	0	0	0	0	0	0	20	350
	zamestnanci	3	0	0	0	0	0	0	1	5
	Celkom	350	0	0	0	0	0	0	21	35

3. rozmiestnenie, počty a kapacity skladov materiálu CO, humanitárnej základne, materiálnej základne

V obci Ľuboreč došlo k integrácii skladu CO, materiál bol prevezený do Slovenskej Ľupče, čím vlastne sklad materiálu CO bol zrušený.

4. rozmiestnenie a počty informačných prostriedkov hlásnej služby civilnej ochrany

V obci Ľuboreč sirény sa nenachádzajú, hlásna služba je zabezpečovaná miestnymi informačnými prostriedkami obce.

5. zabezpečenie ochrany pred povodňami

Obec Ľuboreč svoje úlohy v oblasti povodňovej ochrany obyvateľstva vykonáva na základe " Povodňového plánu záchranných prác obce Ľuboreč ", ktorý bol schválený Obvodným úradom Lučenec pod číslom ObÚ-LC-CO-2011/03429 dňa 21. 12. 2011.

Všetky tieto požiadavky z hľadiska záujmov Civilnej ochrany podľa § 12 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa uvedú v Územnom pláne obce Ľuboreč, a to v smerej časti pod bodom l) - návrh verejného dopravného a technického vybavenia a taktiež v záväznej časti pod bodom d) - zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia, s prihliadnutím na § 4, ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v zn. n. p., ktorý ukladá určenie rozsahu povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany.

A.2.12. Krajinná ekologický plán

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa za integrálnu súčasť prieskumov a rozborov územného plánu obce považuje návrh optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s prihliadnutím na krajinné ekologické, kultúrno-historické a socioekonomické podmienky (krajinné ekologický plán). Ekologicky optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia (krajinné ekologický plán) je komplexný proces vzájomného zosúladovania priestorových

požiadaviek hospodárskych a iných činností človeka s krajinno-ekologickými podmienkami, ktoré vyplývajú zo štruktúry krajiny. Štruktúra krajiny a jej prvky sa prejavujú ako limity, obmedzenia alebo podporujúce faktory požadovaných činností v danom území.

Krajinnoekologický plán obce Ľuboreč bol vypracovaný v súlade s „Metodickým postupom spracovania krajinnoekologického plánu v rámci prieskumov a rozborov územného plánu obce“, vydaného Odborom územného plánovania Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2001. Toto metodické usmernenie bolo vydané v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Podľa neho metodický postup pozostáva zo 4 základných krokov:

1. **Krajinnoekologické analýzy** – charakteristika vlastností krajinnotvorných zložiek územia
2. **Krajinnoekologické syntézy** – vyhraničenie a charakteristika homogénnych priestorových areálov
3. **Krajinnoekologické hodnotenie** – určenie krajinnoekologických problémov vyplývajúcich zo stretov záujmov v krajine
4. **Krajinnoekologické návrhy** – návrh na elimináciu uvedených problémov a návrh na optimálne priestorové a funkčné využitie územia

Cieľom spracovania optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce Ľuboreč bolo na základe poznania a vyhodnotenia základných krajinnoekologických podmienok poskytnúť rámcové zásady optimálnej organizácii prvkov krajiny štruktúry tak, aby boli vo všeobecnosti rešpektované krajinnoekologické podmienky (potenciál) riešeného priestoru, ale aj nároky, požiadavky a zámery spoločnosti na jeho využitie.

(Citované z Krajinnoekologického plánu)

A.3. ZÁVERY

A.3.1. Súhrnné zhodnotenie prieskumov a rozborov

Potenciál vyplývajúci zo širších vzťahov

Z hľadiska postavenia obce v rámci štruktúry osídlenia a vo vzťahu k nadradeným dopravným koridorom vyplývajú pre rozvoj obce nasledovné možnosti:

- poloha v blízkosti okresných miest Lučenec a Veľký Krtíš
- patrí do juhoslovenskej rozvojovej osi druhého stupňa: Dunajská Streda - Nové Zámky - Želiezovce - Šahy - Veľký Krtíš - Lučenec na území Banskobystrického kraja
- poloha na dôležitom dopravnom koridore, ktorý tvorí cesta I. triedy I/75, plánovaná rýchlostná cesta
- pripravovaná výstavba rýchlostnej cesty R7
- dobré spojenie verejnou dopravou – dostatočný počet priamych autobusových spojov do Lučenca i Veľkého Krtíša

Krajinnoekologický potenciál územia

- relatívne vysoká kvalita životného prostredia – v obci a okolí sa nenachádzajú žiadne významnejšie zdroje znečistenia
- vysoký produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy
- prítomnosť ekologicky významných segmentov krajiny
 - vodnej nádrže Ľuboreč so zachovanou brehovou vegetáciou
 - lesných komplexov

Kultúrno-historický potenciál územia

Kultúrno-historický potenciál reprezentujú architektonické pamiatky a solitéry, nachádzajúce sa v riešenom území:

a/ nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“):

- Ev. a. v. kostol,
- Náhrobníky – súbor (drevené),
- Priestor pamätný (Tatárska pivnica),
- v obci sú v malom počte zachované objekty z pôvodnej zástavby

Potenciál rozvoja sídelnej štruktúry

Potenciál rozvoja sídelnej štruktúry z hľadiska demografických trendov a socioekonomických ukazovateľov predstavuje:

- stabilný počet obyvateľov
- voľné pozemky na výstavbu v rámci zastavaného územia alebo v priamej väzbe na neho.

Z hľadiska rozvoja jednotlivých urbanistických funkcií vyplývajú pre riešenie nasledovné závery:

- vymedziť vhodné plochy pre rozšírenie obytného územia
- rozvíjať rekreačný potenciál územia obce, prírodného prostredia a krajiny a vodnej nádrže Ľuboreč v súlade s jej prvoradým významom

A.3.2. Identifikácia problémov na riešenie

V riešenom území boli zistené nasledovné negatívne javy, problémy a deficity:

- verejné priestranstvo v centre obce
- chýbajúce pripájacie dopravné pruhy na ceste I/75 v zastavanom území obce
- líniové dopravné závady na miestnych komunikáciách – nevyhovujúci povrchový kryt a šírkové parametre
- rešpektovanie požiadaviek vyplývajúce zo zákona o vodách
- zohľadnenie požiadaviek pre hospodárenie v území ochranných pásiem stanovené rozhodnutiami pre vodný zdroj
- v obci a pri vodnej nádrži Ľuboreč nie je vybudovaná splašková kanalizácia s čistiarňou odpadových vôd
- chýbajúce možnosti ubytovania a stravovania. Preto najväčšiu turistickú príležitosť regiónu - prírodné, geologické, paleontologické a archeologické atraktivity, zatiaľ nedokážeme využiť na prítiahnutie „ekonomicky efektívnych“ turistov. Teda turistov na dlhší ako jednodňový pobyt
- možnosť rekreácie a rybolovu na vodnej nádrži Ľuboreč nie je koordinovaný.
- odpadky spôsobované návštevníkmi vodnej nádrže Ľuboreč

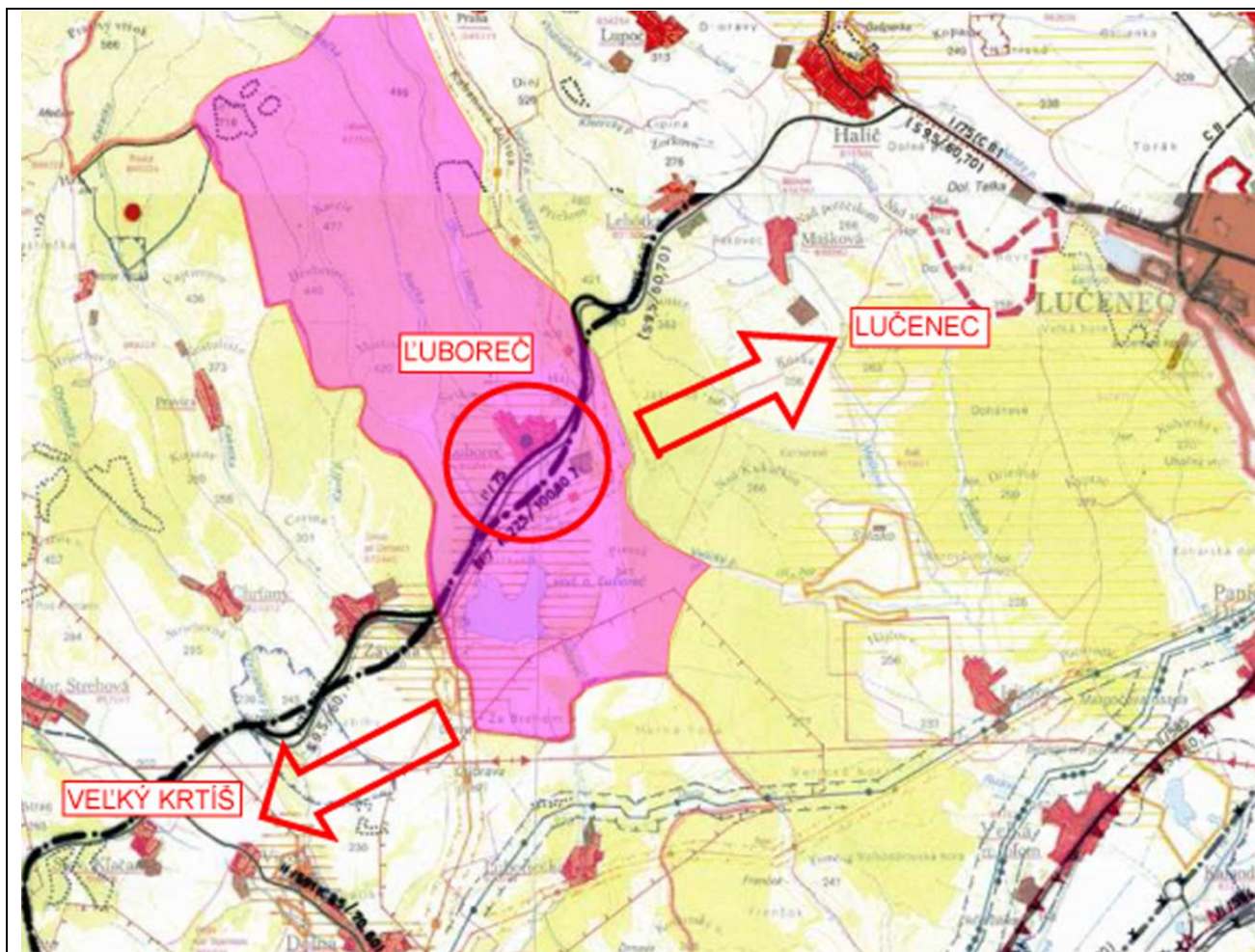
Strety záujmov

Hlavné strety záujmov sú nasledovné:

- územie obce (najmä v jej južnej časti) križujú koridory nadradeného dopravného vybavenia a technického vybavenia – cesta I. triedy, elektrické vedenia VN 110 kV a 22 kV, produktovod
- strety prvkov územného systému ekologickej stability s líniami dopravnej a technickej infraštruktúry
- intenzívna poľnohospodárska výroba predstavuje riziko znečistenia pôdy a vody
- v priestoroch južne, západne a východne od nádrže Ľuboreč sú svojvoľne umiestnené rôzne typy objektov (charakter unimobunka) slúžiacich na rekreačné účely, ktoré nespĺňajú požiadavky z hľadiska právneho, estetického i hygienického. Tvoria súbor chaoticky rozmiestnených objektov, ktoré vznikli bez akýchkoľvek pravidiel a narúšajú vzhľad krajiny a znehodnocujú priestor. Sprievodným javom pobytu rybárov a rekreantov na brehoch nádrže je hromadenie odpadkov.

A.4. GRAFICKÁ ČASŤ

Širšie vzťahy

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – komplexný urbanistický výkres

